

multitudinē p̄ceptorū ipsius, sed p̄pter exp̄sas sacrificiorū. Quibusdā verō malā aut inuile seu etiā stultū atq; superfluum v̄sum est deo seruire, q̄a nō crediderunt eū habere cognitionē & p̄uidentiā inferiorū & actū humanorū, vel q̄a viderunt, q̄ iustus & seruētibus Deo frequēter cōtingunt aduersa, & imp̄ijs, p̄spera. Vñ Malach. 3. loquit̄ dñs talibus: Inualuerunt super me verba v̄sa, & dixistis: Vanus est q̄ seruit dño, & quod emolumentū, q̄a custodiimus p̄cepta eius? de q̄bus Psalmo 72: Dixerunt, quō scit Deus? &, si est sciētia in excelsis? Atq; Job 21. Dixerunt, q̄s est omnipotēs, vt seruiamus ei? Sed hi q̄bus Iosue loquebat̄, tot & tanta Dei mirabilia cōspexerunt, & ex eius cultu tot prospera fuerunt cōsecuti, q̄ de eius p̄uidētia & remuneratione non dubitauerunt. Itaq; si malum vobis videt̄ Deo vero seruire, [optio vobis dat̄] i. libera electio. [Eligite vobis hodie quod placet, cui seruire potissimū debeatis, vtrūm dijs. q̄bus seruiert p̄ses vestri in Mesopotamia, an dijs Amorrhæorū, in quorū terra habitatis.] Istud S. Iosue p̄fert quasi ironicē, quasi dicat, quicq̄ horū elegeritis, stolidū erit, atq; peribitis id agēdo. Vel ideo ait, optio vobis datur, q̄a nō cogit Deus hominem ad suum obsequiū, sed p̄pria libertati eum relinquit, nō vt licēter agat quicq̄ voluerit, sed vt liberē agēdo mereat aut demereat, iuxta illud Eccli 15. Deus ab initio cōstituit hominem, & reliquit eum in manu cōsilijs sui: Adiecit p̄cepta sua: ad quod voluerit, seu quodam, imō & multos de omnibus illis occidit. [seruiemus ergo dño, q̄a ipse est Deus noster] i. creator & gubernator noster altissimus. Hęc est sufficiens, copiosaq; rō seruēdi dño per patriā cultū, quia creauit nos, & summus rector atq; p̄uifor est noster. [Dixitq; Iosue ad populum: Nō poteritis seruire dño,] hoc non dixit, in sinuado absolutā impossibilitatē seruēdi altissimo perseveranter v̄lq; in finē, tum p̄pter pronitatē istorū ad mala, tum p̄pter diuinorū arduitatē & multorū dñē p̄ceptorū, tum p̄pter rigorē iustitiæ. Vndē subiungit. [Deus em̄ sanctus & fortis amulator est:] i. Deus essentialiter sanctus atq; omnipotēs, est detestator peccati, amator virtutū, osor peccantium. Nec ignoscet scelerebus v̄ris atq; peccatis, si in p̄cederitis ea, nisi p̄nitentiā verā egeritis. Non em̄ dimittit peccata inulta. Possunt autē per scelera, intelligi peccata in Deū, p̄sertim idololatria, superstitione, & species eius: per peccata verō, culpæ in proximū, vt furū, rapina &c. [si dī miseritis dñm] p̄pter inobediētiā, [& seruiertis dijs alienis,] q̄a vera deitate deficiunt & distāt in infinitū. [cōuertēt se,] nō per aliquā mutationē suū p̄sus, sed p̄ effētū, q̄a à pietatis & liberalitatis suę affluentia & dulcore ad rigorē, p̄cedet iustitiā. [& affliget eos atq; subuertet. Dixitq; populus ad Iosue: Nequaquā ita, vt loqueris, erit, sed dño seruiemus.] Ex hoc videt̄, q̄ vel Iosue vel populus sit mēitus. Et respōdēdum, q̄ ea que Iosue dixit, intelligēda sunt per modū cuiusdam exercitatiōis & auisitatiōis ac cōminatōis. Nēpe & id quod ait, Nō poteritis seruire dño: p̄ter exp̄sitionē pretaſtā, potest adhuc dupliciter accipi. Primō sic, Nō poteritis p̄rijs viribus, & sine auxilio gr̄e dei, deo seruire meritoria seruitute. Secūdo sic, Nō poteritis deo seruire seruitute tā magna & reuerētia, vt dignus sit ipse, q̄ immēsa est maiestatis, atq; ob hoc infinita reuerētia dignus. Sic ergo nō erit vt loqueris, i. secūdo quod verba tua vident̄ sonare, & vt minaris, & exercitādo nos, saris. sic religiosi eos q̄ instāt, p̄ ordine, exortere ac p̄bare solēt, dicēdo: nō poteritis religionis huius seruire rigorē, nec perseverare in eo. [& Iosue ad populū: Testes, inquit, vos estis, q̄a ipsi elegeritis vobis dñm, vt seruiatis ei. Rñ derunt, Testes] sumus huius rei. sed quō ijdē poterāt esse auctores & testes? Respōdēdum q̄ testificatio ista nō fuit nisi iterata p̄fessio aut recognitiō p̄pria actus, & testimoniū cōtra seip̄s, si verba p̄pria nō implet̄. Ex hoc Iosue inferit. [Nūc ergo, ait, auferte] i. per anticipatiōnē caute ne suscipiatis, [deos alienos de medio v̄ri, & inclinate corda v̄ra ad dñm deū Israēl.] i. humiliter ea subijcite Deo, & ad gr̄a eius susceptionē ac incrementū ea parate & applicate, sicut ait Psal. 118. Inclinaui cor meum ad faciēdas iustificationes tuas in eternū. Vñ Prover. 16. legit̄: Hōis est animū p̄parare. Itēq; Cor hōis dīspōnit viā suā. Verit̄ hoc ipsum efficere est aliquo modo à Deo, & donū ipsius, q̄ hominem ab impedimēto huius inclinatiōis ac p̄paratiōis, i. à p̄posito peccādi ac vitijs, retrahit & auertit. Propter quod 3. Re. 8. Salomon deprecatur Dominū inclinet cor n̄m post se. Et p̄pheta Psal. 118. Inclina cor meū in testimōia tua. [Dixitq; populus: Dño deo n̄ro seruiemus, & erimus obedientes p̄ceptis eius.] si hoc dixerit̄ in itinēdo gr̄e dei, & de eius auxilio cōfidētes, bona fuit respōsio: si autē p̄sumēdo de viribus suis, incauta & p̄sumptuosa fuit locutio: sicq; incepit in eis illud Apostoli Ro. 10. Ignorātes Dei iustitiā, & suā volētes statuerē, iustitię dei nō sunt subiecti. magis tñ apparet q̄ secūdo primū sensum locuti sint hoc. [Percussit ergo Iosue in die illo frēdus:] i. de nouo obligauit populū ad dei obsequiū, fecitq; p̄cū inter Deū & populū, vt populū Deo seruiret. Vndē Septuaginta trāstulerūt, Disposuit Iesus testamētū ad populū, q̄ dīspōsitiō fuit testamētū iā dati repetitiō, [& p̄posuit populū p̄cepta atq; iudiciā.] p̄cepta Dei moralia, c̄remōnialia ac iudicialia populo cōmemorā-